

Fokkerij Visie 2033

Doelstellingen

De Fokkerij Visie 2033 heeft als doelstelling een (meetbare) vooruitgang op het gebied van fokkerij over een periode van 10 jaar. Hiertoe zijn vier kernthema's uitgelicht die de aankomende daarbij centraal worden gesteld. Deze thema's worden ontwikkeld om de volgende doelstellingen te behalen:

- In elke leeftijdscategorie van de WK 2033 een Nederlandse deelnemer
- Een verdubbeling van het aantal Nederlands gefokte paarden op de keuringen
- Een verdubbeling van het aantal paarden met een eerste premie in Nederland

De kernthema's zijn de volgende:

1. Kwaliteit paardenbestand
2. Kwaliteit kennis / informatie
3. Kwaliteit ruiters
4. Kwaliteit faciliteiten

Dierenwelzijn

Bij het fokken, houden, rijden en voorbrengen van paarden hoort een verantwoordelijkheid voor het welzijn van de paarden. Het NSIJP heeft een werkgroep opdracht gegeven het stamboek adviezen te geven over dit onderwerp. Fokkerij commissie en stamboeksecretaris spannen zich in om deze adviezen te vertalen naar beleid en dit in de praktijk te brengen.

Hieronder geven we een toelichting op de thema's.

1. Kwaliteit paardenbestand

Het fokkerijbeleid van het NSIJP is in algemene zin gericht op rasverbetering. Deze focus is van belang om te kunnen garanderen dat de IJslander een gezond en geschikt rijpaard blijft voor zijn eigenaar. Om rasverbetering te kunnen bewerkstelligen, moeten we enerzijds inzicht hebben in de kwaliteit van de bestaande populatie, en anderzijds criteria blijven ontwikkelen die ons in staat stellen om de verbetering te realiseren.

a. Stimuleren van keuringsdeelname

Het belangrijkste middel om de kwaliteit van het paardenbestand te toetsen is een keuring. Om die reden is het van belang dat er zo veel mogelijk paarden ter keuring worden aangeboden. Om die reden willen we stimuleringsmaatregelen doorvoeren die het aantal paarden op een keuring kunnen verhogen.

Bijvoorbeeld:

- Nadenken over de prijs van de keuringen. Mogelijkheid onderzoeken van het gratis maken van de veulen -en merriekeuringen aan de hand.
- Onderzoeken of de bestaande locaties voldoende zijn / onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van thuiskeuringen (belangrijk is wel dat de omstandigheden niet te veel van elkaar verschillen).
- Fokkers informeren over de waarde en zin van de keuringen en ze enthousiasmeren (zie hierover meer bij punt 2. Kwaliteit kennis / informatie).

De keuring geeft niet alleen informatie aan de fokker/eigenaar, maar kan het NSIJP ook waardevolle informatie verschaffen over de kwaliteiten van de populatie. Voor de keuringen onder het zadel wordt deze informatie verwerkt in WorldFengur en in de BLUP-waarde, maar voor de keuringen aan de hand is deze informatie niet op een overzichtelijke manier beschikbaar. We willen dan ook onderzoeken hoe we dat kunnen veranderen. Hoewel we er voorzichtig mee moeten zijn om hier al te grote conclusies aan kunnen verbinden op populatieniveau, zouden we wel na willen denken over een manier waarop we de beste veulens van elke jaargang kunnen blijven volgen, met het idee om hun eigenaren te kunnen stimuleren om die paarden op latere leeftijd ook onder het zadel te laten keuren.

Daarnaast loopt er op dit moment (wederom) een keuringstraject met een topruiter. Dit traject biedt eigenaren de kans om hun paard te laten testen, waardoor ze erachter kunnen komen of hun paard geschikt is voor een keuring onder het zadel. We zouden erover na kunnen denken hoe we dit soort “testdagen” laagdrempeliger kunnen maken – als een soort scouting van mogelijke talenten.

b. Kwaliteit aanbod hengsten

Het is de taak van het stamboek om de normen voor goedkeuring van hengsten op te stellen, met als doel om een bepaalde kwaliteitsnorm te handhaven en daarmee fokkers te sturen in hun keuze voor een hengst. Op dit moment is de goedkeuringsnorm relatief laag (7,75). We willen met de leden in gesprek of het zinnig is om deze norm te verhogen. Het recent doorgevoerde onderscheid tussen vier -en vijfgangers geeft hier misschien meer ruimte voor (er zijn echter ook argumenten om deze norm te handhaven. Zo is er meer kans op bloedspreiding (ivm inteelt), en een hoge norm kan eigenaren ervan weerhouden om naar de keuring te gaan).

Daarnaast is het een blijvend probleem dat een deel van de veulens een ongekeurde vader heeft. We willen onderzoeken op welke manier we het gebruik van ongekeurde hengsten verder kunnen ontmoedigen.

c. Kwaliteit matches

De “match” tussen vader en moeder is van doorslaggevend belang voor het resultaat. De keuze van de hengst is echter niet altijd makkelijk. Het NSIJP heeft de afgelopen jaren met behulp van de Nederlandse fokkerij-juryleden al een aantal keren fokadvies afgegeven, en we willen onderzoeken op welke manier we dat toegankelijker kunnen maken (minder ad hoc en meer geformaliseerd, bijvoorbeeld door eigenaren een vragenlijst te laten invullen (beschrijving merrie op punten, beschrijving fokdoel, afstammingsinformatie).

2. Kwaliteit kennis / informatie

Wij zien het als een taak van het NSIJP om de leden de kans te bieden om hun kennis op het gebied van fokkerij te ontwikkelen. Daarnaast is het van belang dat de leden op een makkelijke manier over deze kennis kunnen beschikken, bijv. via de website.

a. Kennisoverdracht

Kennis over o.a. erfelijkheid, voortplantingstechnieken, exterieur en bewegingsmechaniek zijn onontbeerlijk voor een fokker, en er is een rol voor het NSIJP weggelegd om deze kennis beschikbaar te maken. Dat denken we als volgt te kunnen doen:

- Het organiseren van lezingen met een fokkerij-gerelateerd thema (2x per jaar)
- Artikelen over fokkerij publiceren in het verenigingsorgaan IJP
- Het opzetten van een cursus paarden beoordelen met ons internationaal fokkerij jurylid
- Een hengsteshow aan het begin van het dekseizoen, als platform voor hengsteneigenaren
- Het organiseren van fokkersreizen (Duitsland, Denemarken, IJsland) als middel om fokkers een kijkje in de keuken van de toppers te geven en hen te enthousiasmeren.

b. Toegankelijkheid informatie / PR

We willen onderzoeken hoe we de kennis die er is op een toegankelijke manier beschikbaar kunnen maken voor alle leden (bijv. door bovengenoemde artikelen op de website te publiceren, overzichtelijke verslagen van de lezingen te maken, een vervolg te geven aan de informatieve filmpjes met een jurylid). Bovendien willen we met de PR-commissie in gesprek om te kijken hoe de fokkerij beter over het voetlicht gebracht kan worden.

c. Verbinding met de jeugd

Fokkerij is bij uitstek iets dat gaat over de volgende generatie. Om de fokkerij levend te houden, denken we daarom dat het van belang is om ook jonge fokkerij-geïnteresseerden extra aan te spreken en te stimuleren in hun enthousiasme. We willen met de jeugdcommissie in gesprek om te kijken op welke wijze we de interesse in fokkerij kunnen voeden.

3. Kwaliteit ruiters

Het voorstellen van een paard op een keuring is een vak apart. Op dit moment zijn we daarom vaak genoodzaakt om dit uit te besteden aan experts, die in Nederland niet of nauwelijks aanwezig zijn. Niettemin blijft het ons inziens een nastrevenswaardig ideaal dat paarden door hun eigen ruiter/eigenaar worden voorgesteld. Hoe meer mensen ervan overtuigd zijn dat dit tot hun mogelijkheden behoort, hoe meer paarden we ter keuring aangeboden krijgen, wat er weer toe leidt dat de fokkerij gaat leven onder een grotere groep mensen.

a. Keuring rijden in de opleiding

We willen met de educatiecommissie / VIT in gesprek om te onderzoeken hoe de rijvaardigheid van de keuringsruiters verder ontwikkeld kan worden. Hierbij willen we graag onderzoeken hoe het rijden van een keuring tot integraal onderdeel van de opleiding gemaakt kan worden (en in hoeverre dat nu al het geval is), en/of het organiseren van cursussen met bekende keuringsruiters tot de mogelijkheden behoort. Ook het voorstellen van jonge paarden aan de hand is een vaardigheid die we hierbij aan bod willen laten komen.

b. Platform voor samenbrengen fokkers en ruiters

We willen nagaan of er voor het NSIJP een faciliterende rol is weggelegd om ruiters en fokkers met elkaar te kunnen verbinden. Fokkers hebben vaak veel paarden die ze niet (allemaal) zelf kunnen trainen. Om die paarden voor langere tijd in training te zetten is echter vaak een kostbare zaak. Ruiters zijn op hun beurt vaak op zoek naar een getalenteerd paard – waartoe ze, zeker in het geval van jonge ruiters, vaak de middelen niet hebben. Op die manier zouden fokkers en ruiters iets voor elkaar kunnen betekenen. Het NSIJP zou een platform op kunnen zetten waar fokkers en ruiters in contact kunnen komen, en elkaar zo een dienst kunnen bewijzen. Dit zou online kunnen, maar we zouden ook een informatie-dag kunnen organiseren waar beide worden samengebracht.

c. Jonge ruiters met interesse voor fokkerij stimuleren

Zoals onder punt 2c is aangegeven, willen we met de jeugdcommissie in gesprek om te kijken hoe jeugdige fokkers gestimuleerd kunnen worden in hun enthousiasme. Daarnaast willen we onderzoeken of we ook jonge ruiters kunnen interesseren voor het voorstellen van hun paard op een keuring. Een idee waar we mee spelen is het toekennen van een beurs voor een jonge, getalenteerde ruiter. Het NSIJP zou op die manier een bijdrage kunnen leveren aan de opleiding van die ruiter tot keuringsruiter. De vorm en grootte van zo'n beurs moet nog nader onderzocht worden.

d. Keuring rijden stimuleren; kennis vergroten & laagdrempeliger instappen

Voor het rijden van een keuring wordt een hoge drempel ervaren. Dat komt door zowel een gebrek aan informatie over en vaardigheid in het rijden van een keuring alsmede de registratie in WorldFengur die bij deelname als definitief wordt ervaren. Hiertoe willen we graag een futurity keuring organiseren. Op deze dag kan het rijden van een keuring geoefend worden en wordt kennis hierover gedeeld.

4. Kwaliteit faciliteiten

Om keuringen te kunnen organiseren waarbij paarden enerzijds optimaal getoond kunnen worden, en anderzijds allemaal onder gelijke omstandigheden kunnen presteren, zijn goede faciliteiten van groot belang. Het NSIJP moet daarom continu in gesprek blijven met de eigenaren van keuringslocaties om in te spelen op hun verwachtingen/vragen/behoefte. Hierbij een paar korte uitgangspunten voor het beleid hieromtrent:

- We streven naar minimaal 1 optimale keuringsfaciliteit voor de keuring onder het zadel. Eventuele plannen voor nieuwe faciliteiten worden gestimuleerd en ondersteund. (op dit moment is Hazerswoude ideaal, Breidablik en Exloo zijn ook goede opties)
- We streven naar 1 optimale locatie voor de jonge hengstenkeuring (op dit moment is dat het KNHS centrum Ermelo, wat uitstekend functioneert)
- We streven naar minimaal 4 locaties voor veulenkeuringen, verspreid over het land. Goed contact met eigenaren en lokale verenigingen staat hierbij centraal (dit waren Drunen, De Mortel, Den IJp, Exloo, maar die zijn niet allemaal even zeker meer?)
- We zetten een werkgroep keuringsorganisatie op, die verantwoordelijk wordt voor de organisatie van de keuringen. Zo garanderen we continuïteit in de organisatie, en is er één aanspreekpunt.
- We formuleren heldere richtlijnen voor veulen -en merriekeuringen, voor thuiskeuringen en de jonge hengstenkeuring. Zo weten organisatoren waar ze aan toe zijn, en zorgen we voor gelijkwaardige omstandigheden voor alle deelnemers.